

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2468

Vragen van het lid **Krol** (50PLUS) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het wetsvoorstel Samenvoeging van de gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum (Kamerstuk 35 344)* (ingezonden 8 april 2020).

Antwoord van Minister **Ollongren** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 16 april 2020).

Vraag 1, 2

Klopt het dat de raadsverkiezingen voor de nieuwe gemeente Eemsdelta gepland staan op 18 november 2020? In hoeverre zijn de maatregelen die van rijkswege zijn ingesteld om de verspreiding van het corona virus tegen te gaan, in het bijzonder de intelligente lockdown, van invloed op de voorbereidingen van de verkiezingen?

Bent u het met ons eens dat indien de intelligente lockdown langer gaat duren dan 1 juni 2020, de lokale volksvertegenwoordigers minder goed de verkiezingen kunnen voorbereiden en dat dit in het bijzonder geldt voor partijen die nog niet eerder meededen in één van de drie gemeenten Appingedam, Delfzijl of Loppersum?

Antwoord 1, 2

Ja, dat klopt. Uit de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) vloeit voort dat de verkiezingen voor de herindelingen die per 1 januari 2021 zijn voorzien, worden gehouden op 18 november 2020 (artikel 55, tweede lid). De uiterste dag van registratie voor politieke partijen is 24 augustus (gelet op artikel G3 van de Kieswet), de dag van kandidaatstelling is 5 oktober (gelet op artikel 55, derde lid, van de Wet arhi).

Eenieder ondervindt hinder van de maatregelen die zijn genomen naar aanleiding van het COVID-19 virus; politieke partijen zullen daardoor bijvoorbeeld bepaalde overleggen digitaal moeten laten plaatsvinden in plaats van in een fysieke bijeenkomst. Ik heb op dit moment echter geen reden om aan te nemen dat politieke partijen in de komende tijd onvoldoende in staat zijn om zich te laten registreren als nieuwe partij, een verkiezingsprogramma op te stellen of de kandidatenlijsten samen te stellen. Ook bij de gemeenten zie ik nu nog geen problemen in de voorbereiding van de herindelingsverkiezingen. Ik zal evenwel in de komende maanden contact onderhouden met de betrokken gemeenten indien beperkende maatregelen rond het COVID-19 virus van kracht blijven en mogelijke knelpunten moeten worden geadresseerd in de organisatie van het (verkiezings)proces.

Vraag 3, 4

Bent u het met de fractie van 50PLUS eens dat vooral kwetsbare groepen mogelijk meer hinder ondervinden bij deelname aan de verkiezingscampagnes als gevolg van de intelligente lockdown? Bent u het met de fractie van 50PLUS eens dat daardoor het actieve – en passieve kiesrecht van groepen kiezers disproportioneel wordt aangetast?

Kunt u aangeven hoe het democratisch proces in het algemeen wordt gewaarborgd bij de verkiezingen voor de nieuwe gemeente Eemsdelta nu de volksvertegenwoordigers problemen ondervinden bij de voorbereidingen van de verkiezingen?

Antwoord 3, 4

De maatregelen die nu gelden, brengen naar mijn mening belemmeringen met zich mee. Ik ben mij ervan bewust dat dit niet ideaal is en creativiteit vraagt van eenieder, ook bij het voorbereiden van verkiezingen. Of na 1 juni a.s. andere maatregelen zullen gelden en wat de consequenties daarvan zouden zijn, is nu nog niet te zeggen. Indien beperkende maatregelen van kracht blijven, zal ook gekeken worden naar de eventuele effecten daarvan op de organisatie van de verkiezing, waarbij uiteraard het belang van deelname aan het verkiezingsproces wordt meegewogen.

Vraag 5

Is het juridisch mogelijk om de verkiezingen uit te stellen? Zo ja, hoe lang en aan welke voorwaarden moet dan voldaan worden? Wat is uw mening over een mogelijk uitstel van de raadsverkiezingen en de wenselijkheid daarvan?

Antwoord 5

Ja, dat is mogelijk. De Wet arhi bepaalt dat gedeputeerde staten om zwaarwegende redenen kunnen bepalen dat de verkiezingen (en de dag van kandidaatstelling) op een later moment plaatsvinden, zolang deze maar vóór de datum van herindeling plaatsvinden (artikel 55, derde lid). Dat betekent dat de verkiezingen effectief 5 á 6 weken kunnen worden uitgesteld, indien dat noodzakelijk zou zijn.

Vraag 6

Ligt er een noodscenario klaar voor de verkiezingen voor de nieuwe gemeente Eemsdelta, mocht de lockdown langer gaan duren dan nu voorzien? Zo ja, wat houdt dat in. Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Indien er verder uitstel nodig is dan gedeputeerde staten mogelijk kunnen maken, dan is daarvoor een specifieke wettelijke regeling nodig waarin alleen de wetgever kan voorzien. De Kamer zal tijdig worden geïnformeerd in het geval het kabinet van mening is dat verder uitstel noodzakelijk zou blijken.

Vraag 7

Is het mogelijk deze vragen met spoed te beantwoorden, in verband met het stemmen over deze wet in de Tweede Kamer?

Antwoord 7

Ja, ik heb de gestelde vragen per ommegaande van een antwoord voorzien, zodat deze tijdig bij de verdere behandeling van het wetsvoorstel tot samenvoeging van de gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum kan worden betrokken.